

1 t o s u P R E Ž I V J E L E . . .

U svakom ratu, u dugoj povijesti čovječanstva, bilo je strahota koje ljudska mašta teško može zamisliti. Možda niti u jednom ratu do sada nisu toliko stradavali civili. Teško da je i u jednom ratu bilo toliko nevinih žrtava među civilnim pučanstvom u odnosu na broj poginulih vojnika. O ženama žrtvama rata da i ne govorimo. One su uvijek najtragičnije žrtve u svakom ratu.

Seksualni sadizam i perverzije u ovom ratu povezane su s nacionalizmom, osvetom i ponižavanjem. Ljudsko dostojanstvo jednostavno nestaje. Čudno je to kako se čovjek brzo navikne na prisutnost i miris smrti. Što reći o ženama, majkama, djevojkama, djeci, tim nesretnicima koje su morale robovati luđačkim i prljavim strastima srbočetnika i preživjeti pakao srpskih logora. Kako se naviknuti na pijane horde, zlostavljanje, silovanje i pokušaje stvaranja "NOVE SRPSKE DECE".

Gledajući i slušajući te žene sjećam se svoj očaja i nemoćnog bijesa i pitajući se kako pomoći tim ženama da im zacijele te preduboke rane. Preduboke su brazde četnici zaorali u dušama, tijelima nedužnih žena. To ne može izbrisati vrijeme, ne može pasti u zaborav.

Cilj ovih zlodjela bio je i etničko čišćenje, odnosno brisanje identiteta čitavog naroda i obitelji. Niti svijet, niti mi sami, još nitko ne zna pravu istinu o svemu što se događalo.

Jedan, drugi, treći... sestra se onesvijestila

Mi zdravstveni djelatnici, koji smo u našem poslu, na izvjestan način, blisko povezani sa sudbinama tih nesretnih žena doznajemo jezive detalje te istine. Potresna je priča jedne 18-godišnje Hrvatice kojoj je učinjen prekid trudnoće na Ginekološkoj klinici.

"Istjerali su nas iz kuće. Bacili su se na nas poput zvijeri, divljački su nam trgali odjeću, vukli nas za kosu po podu i silovali do besvijesti. Jedan, drugi, treći... Sestra mi se onesvijestila, ali se nisu skidali s nje, a kada više nisu mogli, sasjekli su joj tijelo. Te je noći i umrla. I ne samo ona, vidjela sam kako iz dvorane iznose tijela mnogih mladih djevojaka koje su prethodno iskrvarile. Ne mogu dalje živjeti s tim sjećanjima. Ne znam hoću li naći put koji me neće odvesti u ludnicu".

I što reći takvoj ženi? Njoj je svejedno što će reći, odnosno protumačiti političari ili sociolozi. Ona je osuđena da nosi svoju tragediju. Neke to ne mogu podnijeti i na njihovoj psihi ostat će trajne posljedice.

Tragičan je slučaj mlade Muslimanke koja je u našu Kliniku primljena u podmakloj trudnoći sa željom da joj se učini pobačaj. Trudnoća je, međutim, bila već toliko uznapredovala da bi svaki takav pokušaj predstavljao izuzetan rizik ne samo po zdravlje, već i po život ove žene. Bila je prisiljena roditi neželjeno dijete.

"Ja sam iz jednog sela blizu Teslića. Postala sam majka. O tome sam, Bog mi je svjedok, sanjala još kao djevojčica. Kada sam rodila nisam ga htjela niti pogledati, čak ni kada ga je liječnik onako mokrog uzdigao pred moje oči. Okrenula sam glavu, a od suza mi se pogled zamaglio. To je dijete one dvadesetorice prljavih i razjarenih četnika koji su uništili moje tijelo i život".

Moje oči nisu vidjele takve gadosti i zvjerstva

Možemo li, u ovom trenutku, zamisliti koliko će se još roditi djece koju majke neće željeti vidjeti. Koliko će još žena ostatak života proživjeti svjesne da su morale žrtvovati ono što im je najsvetije - svoje materinstvo, katkada prvo i jedino. Mnoge od njih ostat će trajni invalidi, a

veliki broj tih žena nije navršio ni osamnaest godina.

Iz Karlovca je u Ginekološku kliniku došla djevojka sa 24 godine na pregled u pratnji jedne gospođe iz "Bedema ljubavi". Njena priča:

"U logoru su danonoćno odjekivali krikovi. Evo i sada ih čujem u tišini ove vaše bolesničke sobe. Nisu nam dali ni hrane, ni vode ali vjerujte od šoka, poniženja, boli, glad i žeđ nismo ni osjećali. Silovali su nas svjesno, bez kajanja. Neki i s neskrivenim užitkom. Ne mogu se osloboditi depresije - izgubljena sam u zrakopraznom prostoru sjećanja, a taj osjećaj teško će moći izbrisati vrijeme".

Nakon dva dana stigao je citološki nalaz PAPA razmaza ove pacijentice koji je ukazivao na Ca in situ. Pokušala sam je pronaći da bih je na to upozorila, ali u tome nisam uspjela. Jedna šezdesetogodišnja žena iz Vukovara koja je boravila u logoru u Begejcima, ušavši u našu ambulantu rekla je samo jednu rečenicu: "Moje oči su u zadnjih mjesec dana vidjele više gadosti i zvjerstva nego u čitavom svom dosadašnjem životnom vijeku"! Bila je puna hematoma po tijelu, a najveću ranu imala je na sru. Četnici su joj ubili sina. Više nikada, nakon toga, nije rekla ni riječi. Nema oprosta za ovakve stravične zločine protiv života i čovjeka. Moramo postati svjesni težine i širine problema koji se javljaju kao posljedica ratnih zbivanja u našoj Domovini i neposrednom susjedstvu kako bismo mogli pravodobno pomoći jer će, možda, biti kasno. Onaj drugi rat - rat za zdravlje svake ove stradale žene tek slijedi. Suze što ih je Hrvatska isplakala neće biti uzaludne, izgradit ćemo svoje domove, brinuti o djeci naših poginulih branitelja, jer ona su naše blago i uzdanica i pomoći psihički i fizički ranjenim ženama, vraćajući im vjeru u sutra, a to je naša sloboda i demokracija u kojima ćemo učiniti sve da zaborave ono najstrašnije - silovanje i gubitak materinstva.

Dubravka Varović